

VELDWAARNEMINGEN LXV

Verzameld door Jaap Taapken

Fuut. 3-2 150 ex. Veersegatdam-Veersemeer (G. Geerse, A. Moledijk).

Dodaars. 18-2 60 ex. over afstand van ca. 4 km op het afwateringskanaal Homoetse Zeeg-Linge t.h. Heteren en Driel (mevr. E. A. de Wiljes-Hissink).

Blauwe Reiger. Donkse Bos, Slikkeveer: 1966: 14 nesten, 1967; 7 nesten 1968; 26 nesten (G. M. Bogaard).

Purperreiger. 14-4 1 ex. Spuitendonkse Bosje, gem. Roosendaal (F.A.C.M. van Hasselt).

Ooievaar. 3-4 2 ex. overnachten Breeweg, Middelburg (W. Mullié); 5-4 2 ex. over Middelburg, later weer 2 ex., 's avonds 2 ex. op torenkraan a.d. rand van de stad w.o. 1 ex. met al. ring (Wedts de Swart); 6-4 1 ex. overvl. Nieuwerkerk a/d IJssel, 7-4 1 ex. Oudewater (N. Boonekamp).

Krooneend. 17-3 paartje langs weg Vinkenveense plassen (mevr. v. Hall-den Brinker), P. J. Mac Gillavry meldt dat de soort aldaar de laatste jaren toeneemt; 8-4 5 ♂♂ en 2 ♀♀ grote sluis, Eemmeer, Nijkerk (C. J. Vermeij).

Brilduiker. 5-5 ♂ naast IJsselmeerdijk, gem. Oterleek, vermoedelijk niet geheel gezond (mevr. v. Hall-den Brinker).

Ijseend. 9-3 4 ex. Naardermeer (A. Ermerins); 16-3 ♀ inlagen bij Haamstede, Schouwen (P. Duiven, H. E. Gennissen, H. Stultiensen).

Eidereend. 7-3 1 ex. vlakbij Flauwersinlagen, Oosterschelde (mej. A. Smit).

Bergeend. Voorjaar '68 verm. tenm. 5 paartjes broedvogel bij boerderij „Waterloo” Oude Zuurdijkster Uiterdijkspolder, Houwerzijl bij Ulrum, in het verleden o.a. broedvogel in schuur en zelfs in nok van boerderij ca. 12 m. hoog (J. H. Rietema).

Casarca. 6 & 7-4 1 ex. Koudekerkse Inlagen, Schouwen (R.v. Iren).

Dwerggans. 20-1 1 ex. werd geschoten onder gem. Benschop (P. T. Schep).

Brandgans. 11-2 ca 1000 ex. haven Dirks-

land (R. v. d. Akker); 10-3 albino ex. tussen ca 800 rietganzen en 2 brandganzen bij de Roode Vaart, Moerdijk (M. Geene).

Kleine Zwaan. 7-4 1 ex. met groot grauw jong uiterwaarden bij Varik (mevr. v. Hall-den Brinker).

Wilde Zwaan. 4-4 2 ex. polder Groot Wilnis, Wilnis voedselzoekend (S. Braaksmā, F. v. Ommen).

Ruigpootbuizerd. 12-4 1 ex. NO. van Schoonebeek (B. v. d. Haar).

Sperwer. 4-5 1 ex. tegen ruit gevlogen Doornspijk, met ring (B. v. d. Brink).

Rode Wouw. 2-3 1 ex. laag vl. over Streythagen/Wilhelmina, gem. Schaesberg (J. Bais); 23-3 1 ex. Hengevelde, Twente (J. Eijsink en fam.); 24-3 1 ex. Kennemerduinen (echtp. F. Freese); 21-4 1 ex. r. NO. langs steenberg Wilhelmina, Terwinselen (J. Bais).

Zwarte Wouw. jan/febr. 1 ex. Aalst T. v. Nie); 21-4 1 ex. boven de Keersop (G. A. v. Nie).

Wespendief. 10-1 1 ex. Bossche Broek (mevr. F. G. M. Kok-Went, echtp. Springelkamp, med. A. V. Kok); 19-4 1 ex. zwevend boven Kral. Plaslaan, Rotterdam (W. Obee); sinds 1964 broedvogel „Huize Terhorst”, Loenen Gld., verleden jaar uitgewaaid H. Russelman).

Blauwe Kiekendief. 15-4 paartje mil. oefenterrein Baflo D. (B. v. d. Haar).

Grauwe Kiekendief. 16-4 ♀ N.H. duinreservaat tussen Castricum en Egmond-Binnen (M. J. M. Uytdebroek).

Visarend. 31-3 1 ex. Wijhe (W. G. Geritse); 21-4 1 ex. over steenberg Wilhelmina, Terwinselen (J. Bais).

Boomvalk. 24-3 2 ex. Hoog Soeren (W. G. Gerritse).

Korhoen. 15-4 8 ex. (2 ♂♂, 6 ♀♀) Craailose heide bij Hilversum (N. Ronday); 15-4 4 ex. (1 ♀) mil. oefenterr., Baflo (B. v. d. Haar). 14-4 1 ex. Haarle (C. J. W. v. Schaik).

- Bosuil*. Broedgeval „Huize Terhorst”, Loenen Gld. (H. Russelman) en H. I. Ambacht (C. M. Bogaard); 6-4 nest langs zeedijk Kop van 't Land, broedt al 5 jaar achterein in dezelfde knorwilg (H. v. Dalen); 16-5 2 ex. met 2 juv. Bilthoven Nrd. (mevr. de Ronde-Verloop, med. R. v. d. Akker).
- Ransuil*. 28-3 nest Nieuwkoopse plassen (C. J. Havenaar); 6, 7, 8 & 10-4 2 ex. landg. Zwaluwenburg, Oldebroek (B. v. d. Brink); 22-4 broedend Remmerstein, Rhenen (R. Versteeg); 29-4 nest met 6 eieren opgesp. terr. bij Puttershoek (L. Preesman). 12-5 nest De Leyen, Bilthoven (R. v. d. Akker).
- Velduil*. 8-2 4 ex. Kwade Hoek, Goeree Overflakkee (R. v. d. Akker), 24-3 1 ex. Oranjezon, Oostkapelle (W. Mullié); 28-3 nest Nieuwkoopse plassen (C. J. Havenaar); 15-4 1 ex. bij Ballo, 17-4 1 ex. NO. Schoonebeek (B. v. d. Haar).
- Nachtzwaluw*. 18-4 1 ex. Kraalo (B. Biezing, J. Mansier, J. Slagter); 18-4 1 ex. Planken Wambuis, Ede (G. M. P. Sponselee).
- Gierzwaluw*. 17-4 1e Hilversum (A. Ermerins) 1 ex. Driehuis-Velsen (echtp. P. J. Kok); 18-4 3 ex. Amsterdam (H. F. Arentsen); 19-4 5 ex. Puttershoek (K. Reyerkerk, L. Preesman), 2 ex. Kralingse plassen, R'dam (W. Obee); 20-4 2 ex. Arnhem (J. Boer), 1 ex. Enschede (K. J. Elderink).
- Ijsvogel*. 27-12 1 ex. tussen Heenvliet en Zwartewaal (H. J. Bos); 14-3 2 ex. bij Bovensas, Roosend. en Steenbergse Vliet, gem. Steenbergen (F. A. C. M. van Haselt); 24-3 2 ex. bij de Vlier, Deurne, 25-3 1 ex. aldaar (H. & T. Ketelaar); broedgeval „Huize Terhorst”, Loenen Gld. (H. Russelman).
- Hop* 15-4 1 ex. „Schoonheten”, Raalte (Ir. A. S. v. Mourik, echtp. W. A. Peek); 18-4 1 ex. Braakman, Z. Vl. (P. G. Rotte); 18-4 1 ex. Vlodrop (G. M. Bogaard, A. W. P. Maassen, J. J. v. Oosterhout); 20 t/m 23-4 4 ex. bij Hollum, Ameland (H. Hoogenberg); 24-4 1 ex. „Raaphorst”, Wassenaar (echtp. L. Kuling).
- Kraanvogel*. 9-5 1 ex. rondcirkelend, Mijdrecht (S. Braaksma, F. v. Ommen); 1-6 1 ex. Hondsb. Zeewering (meij. E. Pinkster, W. Bink).
- Kwartelkoning*. 18-4 1 ex. geh. Polder Groot Koninkrijk, tussen Puttershoek en 's Gravendeel (L. Preesman, K. Reyerkerk).
- Kleine Plevier*. 27-4 nest met 4 eieren, 30-4 2e nest met 3 eieren bij Elburg (B. v. d. Brink).
- Witgatje*. 7-5 1 ex. Schieveensche Polder, Overschie (J. Steigenga).
- Tureluur*. 3-1 1 ex. tussen Heenvliet en Zwartewaal (H. J. Bos).
- Groenpootruiter*. 30-3 2 ex. overvl. gehoord Hoevense Beemden, gem. Hoeven, ca 15 km ten W. van Breda (J. A. M. de Veth).
- Griël*. 2-4 1 ex. IJsselmeerweg, Meent, gem. Naarden (J. Koopman, J. A. Versteeg).
- Grote Burgemeester*. 3-3 1 onvolw. ex. schorren bij Kats, Noord-Beveland (G. Burggraave, M. Cuvelier, E. Kuyken).
- Koekoek*. 18-4 roep geh. Vlodrop L. vroeg! (G. M. Bogaard).
- Kleine Bonte Specht*. 29 & 30-3 1 ex. omg. „Hertekop”, Leusden, 7-4 1 ex. „Heerenbeek”, gem. Boxtel N.B. (J. A. de Leeuw, fam. W. Oversteegen); 15-4 1 ex. Loenermark, Loenen Gld. (G. H. v. Leeuwen); broedvogel „Huize Terhorst”, Loenen G. (Russelman).
- Zwarte Specht*. 6-4 broedgeval De Leyen, Bilthoven, 15-4 idem Beerschoten, Bilthoven (R. v. d. Akker).
- Draaibals*. 23-4 1 ex. in tuin Hoogkerk Gr. (S. Helmhout, D. Postma).
- Waterpieper*. 7-4 1 ex. zomerkleed de Dem, gem. Heerlen (J. Bais).
- Grote Gele Kwikstaart*. 30-4 2 ex. bij Gijsselte (B. Biezing, J. Mansier, J. Slagter)
- Klapekster*. 28-1 1 ex. Kop van 't Land (mevr. v. d. Bergh-Stultiens, H. E. Gennissen); 11-2 1 ex. Kleine Waschmeer, Hilversum (H. Strengers); mrt. en april ex. Planken Wambuis (G. M. P. Sponselee); 10-3 1 ex. Twiskepolder (J. Rozema); 9-4 1 ex. Oranjezon, Oostkapelle (P. Geene, W. Mullié); 13-4 2 ex. „Het Zeepe”, Burgh, Westenschouwen (P. G. Rotte).
- Grauwe Klauwier*. 5-5 ♂ land. Rechteren bij Dalfsen (C. J. W. v. Schaik) van deze soort zijn broedgegevens gewenst.
- Pestvogel*. 6-3 & 7-3 1 ex. bij Bergrandje, Wageningen (mevr. E. A. de Wiljes-Hissink); 13-3 & 19-3 ca 20 ex. Angelsloo, Emmen (B. v. d. Haar); 1 ex. Dieren (J. Eijsink).

Beflijster. 20-3 paartje Rijen N.B. (mevr. B. v. Dijk), 9-4 ♂ St. Anthonypolder tussen Maasdam en Cillarshoek (R. v. Kleef, L. Preesman, K. Reyerkerk); 14-4 paartje Kotten bij Winterswijk (J. Rademaker); 15-4 ♂ Ballo (B. v. d. Haar); 18-4 1 ex. Coversbosch, Hilversum (A. Ermerins), 21-4 3 ex. aldaar (M. Blankers); 18-4 1 ex. Kraalo (B. Biezing, Mansier, Slagter). *Gekraagde Roodstaart*. 21-11 1 ex. Middelburg (R. v. Iren).

Zwarte Roodstaart. 24-3 1 paartje Beerpolder bij Stompwijk (C. J. Havenaar); 28-3 broedt bij „Lange Jan”, Middelburg (Wedts de Swart).

Witgesterde Blauwborst. 25-3 1 ex. Overschiese plas (J. Steigenga).

Rietzanger. 31-3 1 ex. ♂ zingend Zestienhovense plasjes, R'dam-Overschie (W. Obee, J. Steigenga).

Sperwergrasmus. 3-5 ♀ gegrepen en weer los langs Lekdijk, Ameide (J. den Oudsten).

Braamsluiper. Gaarne toezending van gegevens.

Vuurgoudhaantje. Broedvogel „Huize Terhorst”, Loenen Gld. (H. Russelman); 3-4 1 ex. Oranjebos, Oostkapelle (W. Mullié).

Bonte Vliegenvanger. 1967: 12 paar in nestkasten „Huize Terhorst”, Loenen Gld. (H. Russelman).

Baardmannetje. 25-10 12 ex. Kop van 't Land, Noordendijk (H. v. Dalen); 26-4 2 paartjes opgesp. terr. Kethel (J. Steigenga).

Sneeuwgors. 11-4 1 ex. in bijna volledig zomerkleed ten N. van vuurtoren bij De Cocksdorp, Texel (P. A. Kokke).

Putter. 12-1 1 ex. Heenvliet (H. J. Bos); 14-4 1 ex. Hilversum (Taapken); 24-3 ± 40 ex. Oranjezon, Middelburg, 27-3 ± 15 ex. Ter Hooge, Middelburg (W. Mullié). *Frater*. 24-3 1 ex. opgesp. terr. bij Kethel (W. Obee, J. Steigenga).

Kruisbek. Van de winter regelmatig groepen gezien, max. 40 ex., sinds half maart regelmatig enkele ex., 16 tot 19-4 steeds 1 ♂ Algem. Begraafpl. „Rusthof”, Leusden (J. A. de Leeuw).

Keep. 14 & 15-4 paartje „Schouerveld”, Prinsenbos bij Ulvenhout N.B., ♂ droeg nestmateriaal aan in den, bedelroep ook geh. (echtp. H. F. Arents).

Notenkraker. 10-3 ♂ & ♀ in tuin te Laren N.H., Syb. vorm? (J. M. v. d. Berg, H. Strengers).

Opgaven bestemd voor deze rubriek dienen binnen twee maanden na waarneming te worden opgezonden aan J. Taapken, Utrechtseweg 43, Hilversum. Onvolledige gegevens worden terzijde gelegd.

Tien eeuwen vogelboeken

De zomertentoonstelling in het Rijksmuseum Meermann-Westreenianum (Prinsessegracht 30, Den Haag) is dit jaar gewijd aan tien eeuwen vogelboeken, onder de toepasselijke naam „Van diverse pluimage”. De tentoonstelling is tot stand gekomen in samenwerking met de Kon. Mij voor Dierkunde te Antwerpen en de Kon. Bibliotheek van België te Brussel.

De belangrijkste en fraaist geïllustreerde ornithologische werken, uit de loop der eeuwen zijn voor deze tentoonstelling bijeengebracht, benevens een aantal originele tekeningen, ook van hedendaagse kunstenaars. Zo is een collectie ontstaan die het bewijs levert hoeveel schitterende, met de hand gekleurde exemplaren van vogelboeken en boeiende vogeltekeningen in de bibliotheken en musea van Nederland en België aanwezig zijn.

De tentoonstelling duurt tot en met 17 augustus. Het museum is (gratis) toegankelijk van maandag tot en met zaterdag van 1 tot 5 uur.

Hoe lang broedt de Kievit?

Vorig jaar vond ik op ons land een Kievit-nest. Omdat ik wist wanneer het laatste ei was gelegd, ging ik ruim 20 dagen later kijken of er jongen waren. Toen dit niet het geval bleek, vreesde ik, dat het legsel mislukt was. Ik besloot een ei open te maken, doch daar zat een bijna volwassen levend kuiken in. De overige drie eieren waren op de 24ste dag aangepikt.

Ook dit jaar heb ik een nest gecontroleerd. Hierin lag op 3 april het vierde ei. Op 27 april waren ze alle aangepikt.

Daar men vaak leest dat de Kievit 18-19 dagen broedt, kwam me dit vreemd voor. Of wacht een Kievit soms met broeden enige dagen na het leggen van het vierde ei?

• P. T. Schep, nr. 324, *Benschop*

(In de Zaanstreek is herhaaldelijk een broedduur van 27-28 dagen voor de Kievit vastgesteld. Merkwaardig was dit jaar een legsel, waarvan op 28 april het eerste jong uit het ei kwam en op 30 april de overige eieren zelfs nog niet aangepikt waren,

hoewel de temperatuur bewees, dat zij nog bebroed werden. Wat de oorzaak van de opmerkelijke verschillen in broedduur is, is nog niet duidelijk. - Red.)

VRAAG EN AANBOD

Een rubriek waarin lezers van Het Vogeljaar korte advertenties kunnen plaatsen, waarvoor een vergoeding van slechts één gulden per regel (of gedeelte daarvan) wordt berekend.

Voor advertenties „onder nummer”, waarvoor de reacties aan de Administratie van Het Vogeljaar (Pr. Bernhardlaan 2, Ede/Gld.) worden gezonden, wordt twee gulden extra in rekening gebracht.

WIE HELPT het Natuurhistorisch Museum Drouwenerzand, Gem. Borger, Dr. als zelfstandig(e) medewerker(s) met het opzetten van een collectie Nederlandse kevers en/of vliesvleugeligen.

Ook wordt contact gezocht met personen die hiervan hun duplicaten of ged. collectie (event. in bruikleen) willen afstaan. Inl. E. Horn Jr., De Strubben 2, Emmen (tel. 05910 - 2 22 13).

TE KOOP GEVRAAGD: Coleoptera Neerlandica, Everts en Fauna Germanica, Reitter (ook ged.). E. Horn Jr., De Strubben 2, Emmen (tel. 05910 - 2 22 13).

GEVR.: Omgang met planten (Thijssse); In het bos (Heimans en Thijssse); Wandelboekje (Hs.-Th.) e.a. boeken van Thijssse.

TE KOOP: Natuurl. in Nederl. (v. Blijdstein); In het voetspoor van Thijssse (Bessmer e.a.); Vogelzang (Thijssse). — J. R. Wolleswinkel, „De Meim”, Renswoude/U.

EXC.: Bep. mogel. deel. exc. Helgoland, eind sept. a.s.; pl.m. vrijdag t/m maandag. Kosten af Bremerhaven: boot DM 24, logies DM 9. Leeft. 40-60 j. Br. Adm. Vj. 680301.

GEVR.: Gätke-Vogelwarte Helgoland. Br. Adm. Vj. 680302.

GEVR.: Foto's vogels op of bij nestkasten. Br. Adm. Vj. 680303.